

5631 4/5 72: 1. beh. af f. t. beslutn. vedr. finansiering af særlige sikkerhedspolitiske initiativer. 5632

[Per Federspiel.]

ge. Der var én erfaring, som man her gjorde, og som måske kan have en vis betydning ved belysningen af værdien af de resultater, man har opnået, nemlig at konflikter ikke blot opstår mellem stater og mellem grupper, men også mellem forskere.

Det er lidt vanskeligt at se, hvordan man vil kunne sammensætte det, som er hovedpunktet i forslaget: et internationalt råd med nogen form for autoritet. For at nå det måtte man nemlig dræne alt, hvad der er af universiteter og forskningsinstitutter, for al sagkundskab på disse områder, og det ville dog sikkert være en yderst betænkelig ting at kanalisere al udenrigspolitisk og konflikt-politisk forskning et ganske enkelt sted hen til skade for de forskningsinstitutter og undervisningsanstalter, der allerede i dag gør et betydeligt arbejde. Det må jo nemlig erindres, at der på dette felt verden over udføres et meget betydeligt arbejde, ikke mindst i De Forenede Stater. Men også her i Europa kan man nævne Institutet for strategiske Studier i England, Det atlantiske Institut i Frankrig og en lang række universitetsinstitutter, og også her i landet yder vi et beskedent bidrag med de bevillinger, der kan gives fra det udenrigspolitiske institut.

Forslagsstillerne peger meget rigtigt på kommunikationsproblemet med et citat fra Seidenfadenrapporten, og det spørgsmål, man må stille sig, er: hvordan skal dette kommunikationsproblem løses? Hvis man tænkte sig et internationalt institut, der virkelig kortlagde, hvad der var af konflikter — og det var jo ikke gjort én gang for alle, det måtte følges op år for år, jeg vil sige bogstavelig talt uge for uge — hvordan ville kommunikationen så være til de steder, hvor beslutningsprocessen skulle ske? Jeg kan vanskeligt forestille mig, at De Forenede Nationers sikkerhedsråd eller regeringerne, når de træder sammen på den ene eller den anden måde i NATO, i EF, eller hvor det kan være, inden de traf en beslutning, ville indhente en udtalelse fra et sådant internationalt forskningsråd. Det er ubestridt-

lig rigtigt, at der er et problem med tilvejebringelsen af den fornødne saglige og faktiske viden forud for de politiske beslutninger, der træffes, men om det kan løses ad denne vej, vil jeg stille mig ganske overordentlig tvivlende over for.

Den fremgangsmåde, som blev anvist fra Europarådets side, er altså ikke blevet fulgt siden, måske fordi det første eksperiment ikke var så vellykket, som man kunne have ønsket det.

Selve tanken er ganske analog med ideen om vismænd, som fra tid til anden udpeges, og som på et enkelt område kan kulegrave et problem og give anvisninger, som enten bliver fulgt eller ikke bliver fulgt. Men at tænke sig en organiseret institution med vismænd på samtlige områder, der ville være til rådighed på ethvert tidspunkt, tror jeg ligger uden for det muliges grænser.

Vi erkender fra venstres side, selv om vi ikke kan gå ind for selve den praktiske udformning af dette forslag og navnlig ikke sætte udgifterne i forbindelse med forsvarsudgifterne, at der er problemer, der, som hr. Auken sagde, må kunne finde en anden og mere rimelig løsning inden for de økonomiske muligheder, der vil kunne tilvejebringes. Det vil vi meget gerne medvirke til under et udvalgsarbejde på et tidspunkt, hvor tinget måske er under mindre tidspres end i øjeblikket.

Gert Petersen: Baggrunden for forslaget er, så vidt jeg kan skønne, at der verden over anvendes forfærdelig mange penge til oprustning og meget, meget lidt til arbejde med at søge at hindre denne oprustning.

Hr. K. Helveg Petersen har i sin fremsættelse henvist til, at der fra 1945 til 1968 er opgjort mere end hundrede krige og væbnede konflikter. Derfor er det rimeligt, at man spørger sig selv: hvordan sætter man ind på at hindre disse konflikter, hvordan sætter man ind på at nedbringe antallet og måske til sidst få konflikterne til at ophøre? Det er vel det, der er tanken bag forslaget, som det her er formuleret.